
Strategia de perfecționare în tehnologiile ID-IFR
la nivelul Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău

Întocmit,
Director Departament IDIFR
Conf. univ. dr. Diana Magdalena PRIHOANCĂ

Comunicarea modernă și dezvoltările continue în domeniul tehnologiilor informaționale produc modificări esențiale în maniera de dobândire a cunoștințelor, concomitent cu schimbarea posibilităților de cunoaștere și a capacității de răspuns la diferitele probleme profesionale, din partea celor ce fac obiectul procesului de învățare.

Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău este orientată, de o manieră pro-activă, în direcția dezvoltării unui sistem de învățământ la standarde de calitate ridicată, în concordanță cu cerințele și tendințele societății informaționale.

În prezent, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău gestionează, pe lângă programele de studii la învățământ cu frecvență, 5 programe de studii ID-IFR, și anume: *Contabilitate și Informatică de Gestiune IFR* și *Marketing ID* (Facultatea de Științe Economice); *Informatică IFR* (Facultatea de Științe); *Educație fizică și sportivă IFR* și *Kinetoterapie și motricitate specială IFR* (Facultatea de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății)

De peste 20 de ani, cele cinci programe de studii oferă absolvenți de profil, atât pentru piața locală și regională a muncii, cât și pentru cea națională, acesta fiind doar un element motor al eforturilor depuse de instituția de învățământ în direcția dezvoltării în tehnologiile ID-IFR, ca model educațional alternativ pentru învățământul superior. Evident, dinamica favorabilă a celor 5 programe de studii are la bază și interesul ridicat, atât al absolvenților de liceu, cât mai ales al segmentului de vârstă 30-50 de ani, pentru dobândirea de competențe în domeniile marketing, contabilitate, informatică, educație fizică și kinetoterapie.

Dezvoltarea celor 5 programe de studii a fost facilitată și de existența unei baze materiale și a unei infrastructuri tehnologice corespunzătoare, care au permis combinarea resurselor de învățare tradiționale cu cele moderne.

În prezent, în cadrul Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău, procesul de învățare este abordat pe următoarele paliere:

✓ **concepția tradițională**, potrivit căreia procesul de învățare are la bază interacțiunea directă dintre student și cadru didactic (titular de disciplină).

Instrumentele didactice în cadrul acestui tip de interacțiune sunt reprezentate de materialele de studiu, în format fizic și/sau electronic, respectiv diferite resurse didactice cu caracter aplicativ (fișe de lucru, studii de caz, analize de conținut etc.).

În cadrul programelor de studii ID/IFR, cadrele didactice implicate în activități de seminar și activități de tutorat pun un accent deosebit pe mijloacele moderne de prezentare (tablă inteligentă cu acces la Internet, videoproiector, prezentării în power point, diferite sisteme IT etc.).

Procesul de învățare este centrat pe inițiativă, dinamică și implicarea totală a cadrului didactic, acesta din urmă având rol de catalizator în demersul de asimilare a conținutului informațional.

Concepția tradițională se aplică la forma de învățământ cu frecvență și, parțial, la formele de învățământ cu frecvență redusă și învățământ la distanță (în cazul întâlnirilor on site).

În prezent această concepție este completată cu metode de comunicare și tehnologii informaționale moderne.

✓ **concepția modernă**, contemporană, permanent actualizată, potrivit căreia în procesul de învățământ (specific formei de *învățământ la distanță*) studenții sunt separați în timp și/sau spațiu, atât în raport cu cadrele didactice, cât și între ei.

Interacțiunea este una directă între student și diferitele resurse de învățământ. În cadrul formei de învățământ la distanță sunt asigurate resurse de studiu în special în format electronic: platforma e-learning și suporturi multimedia.

Procesul de învățare este centrat pe nevoile studentului, acesta fiind beneficiarul atât al resurselor și asistenței necesare pregătirii, cât și al flexibilității organizării activităților didactice.

Formele de învățământ ID/IFR se concentrează preponderent pe modul în care studentul asimilează conținutul informațional și în mai mică măsură pe aspecte privind locul și intervalul de timp aferente proceselor didactice. Învățământul la distanță, în special, este o formă flexibilă de educație din sfera învățământului superior, care oferă studenților posibilitatea de a studia individual, respectiv de a opta asupra timpului și locului în care să facă obiectul instruirii, un accent deosebit acordându-se stimulării activităților de autoinstruire.

Strategia de perfecționare în tehnologiile ID-IFR acoperă următoarele paliere de interes:

I. Perfecționarea resursei umane

La nivelul Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău, un loc aparte în asigurarea calității procesului de învățământ îl ocupă perfecționarea continuă în tehnologiile ID, atât a personalului didactic, cât și a personalului administrativ.

Obiectivul fundamental pe această dimensiune a strategiei de perfecționare în tehnologiile ID/IFR îl constituie perfecționarea continuă a personalului didactic și a celui administrativ implicat în desfășurarea programelor de studiu ID/IFR, în vederea asigurării standardelor de calitate în furnizarea serviciilor educaționale, precum și în gestionarea aspectelor administrative, de secretariat și a activității pe platforma de e-learning.

Obiectivele secundare, ce decurg din cel fundamental, sunt:

- ✓ pregătirea și perfecționarea continuă a personalului didactic (coordonatori de disciplină/tutori/ cadre didactice implicate în programe de studii IFR) în tehnologia ID/IFR, în scopul îmbunătățirii procesului didactic și al celui de comunicare cu studenții de la învățământul la distanță și cel cu frecvență redusă;
- ✓ pregătirea și perfecționarea periodică și continuă a personalului didactic auxiliar, administrativ și tehnic implicat în sistemul ID/IFR (secretariat de facultate, administratori de sistem, tehnicieni) în

scopul asigurării unei comunicări eficiente între reprezentanții acestor structuri și studenții programelor de studii ID/IFR.

✓ perfecționarea continuă a Directorului DIDIFR și a responsabililor Compartimentelor IDIFR de la nivelul facultăților care organizează astfel de programe de studii, în scopul creșterii nivelului de calificare și a experienței în tehnologia ID/IFR.

Planul de acțiune, pentru atingerea obiectivelor menționate anterior, cuprinde următoarele activități:

✓ anual, se va organiza, de către Directorul DIDIFR, un plan de instruire, în cadrul căruia se vor stabili tematica instruirii și persoanele care vor face obiectul acestui demers. În situația în care apar modificări în metodologiile de evaluare ARACIS sau modificări legislative în domeniul educației, planul prestabilit poate fi completat.

✓ în funcție de modificările în standardele ARACIS, coordonatorii de discipline/tutorii/cadrele didactice implicate în programe de studii IFR vor fi instruiți cu privire la: elaborarea fișei și a calendarului disciplinei; elaborarea materialelor de studiu în tehnologia ID/IFR; proiectarea și derularea activităților specifice în cadrul platformei e-Learning;

✓ tutorii/cadrele didactice implicate în programe de studii IFR vor fi instruiți cu privire la organizarea/desfășurarea întâlnirilor tutoriale (AT) și a celor de seminar (S), comunicarea bidirecțională cu studenții, utilizarea platformei e-Learning etc.

✓ personalul didactic auxiliar implicat în sistemul ID/IFR va fi instruit în utilizarea noilor tehnologii de comunicare/învățare (portal ub.ro, platforma e-learning).

Rezultate obținute până în acest moment:

✓ cadrele didactice implicate în activitățile specifice ID/IFR au urmat cursuri de specializare (coordonatorii de disciplină și tutorii sunt specializați în cadrul programului *Formarea competențelor în managementul și tehnologia ID*).

II. Îmbunătățirea resurselor materiale

Programele de studii ID/IFR de la nivelul Universității „Vasile Alecsandri” dispun de o bază materială adecvată derulării activităților specifice, directe și conexe, și anume: spații de învățământ, spații administrative și de pregătire individuală, laboratoare didactice, unități specializate pentru realizarea materialelor didactice etc.

Tehnologiile informaționale și de comunicații aferente instituției includ următoarele componente: calculatoare și rețele de calculatoare conectate la Internet, biblioteci virtuale, platforme informatice, echipamente și instrumente de videoconferință, pachete software, echipamente multimedia, sisteme informatice pentru gestiunea școlarității, site web etc.

O atenție deosebită se va acorda, în sfera resursei materiale, platformei de e-learning, ca vector de îmbunătățire permanentă a procesului educațional din cadrul programelor de studii ID/IFR.

Obiectivul fundamental pe această dimensiune a strategiei de perfecționare în tehnologiile ID/IFR îl constituie fructificarea, la maxim, a funcționalităților oferite de platforma e-learning, în scopul oferirii unor servicii educaționale la cele mai ridicate standarde, având ca punct de plecare particularitățile programelor de studii ID/IFR.

Obiectivele secundare, ce decurg din cel fundamental, sunt:

- ✓ gestionarea eficientă a resurselor de învățământ;
- ✓ realizarea/alinierea tuturor materialelor de studiu pe format specific ID/IFR;
- ✓ stimularea studenților în scopul creșterii importanței acordate activităților de autoinstruire, mai ales în cazul programelor de studii ID;
- ✓ creșterea frecvenței și eficienței utilizării, de către studenți, a instrumentelor de evaluare formativă;
- ✓ îmbunătățirea comunicării sincron și asincron cu studenții, cu accent pe încurajarea comunicării individualizate etc.

Planul de acțiune, pentru atingerea obiectivelor menționate anterior, cuprinde următoarele activități:

- ✓ realizarea și operaționalizarea, la nivelul fiecărui Compartiment IDIFR din cadrul Universității, a unui *Ghid de desfășurare a activităților specifice ID și/sau IFR*, menit a oferi, părților interesate, o imagine asupra funcționalităților platformei care contribuie la îmbunătățirea procesului educațional specific;
- ✓ realizarea și operaționalizarea, la nivelul fiecărui Compartiment ID/IFR din cadrul Universității, a unui *Ghid de elaborare a materialelor de studiu*, menit a oferi, studenților, un suport adecvat și eficient în procesul de învățare/autoinstruire;
- ✓ oferirea de suport tehnic, tuturor părților interesate, în demersul de maximizare a beneficiilor oferite de platforma e-learning.

Rezultate obținute până în acest moment: implementarea la nivelul instituției a platformei Microsoft Teams care oferă, prin intermediul funcționalităților, terenul propice derulării în condiții de maximă eficiență a activităților specifice ID/IFR; alinierea programelor de studii ID/IFR la cerințele specifice de organizare a activităților didactice, conform *Ghidului de desfășurare a activităților specifice ID și/sau IFR*, propriu fiecărui Compartiment IDIFR; realizarea/alinierea materialelor de studiu, conform cerințelor *Ghidului de elaborare a materialelor de studiu*, propriu fiecărui Compartiment ID/IFR.

III. Monitorizarea și actualizarea permanentă a resurselor din sfera managementului calității programelor de studii

Programele de studii ID/IFR ale Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău sunt coordonate și gestionate prin intermediul unor proceduri specifice, menite a asigura îndeplinirea indicatorilor de performanță stabiliți în metodologiile de evaluare ARACIS.

Obiectivul fundamental pe această dimensiune a strategiei de perfecționare în tehnologiile ID/IFR îl constituie monitorizarea și actualizarea permanentă a procedurilor ID/IFR, în scopul alinierii la standardele și legislația în vigoare, pe de o parte, și creșterii calității procesului educațional în cadrul programelor de studii ID/IFR, pe de altă parte.

Obiectivele secundare, ce decurg din cel fundamental, sunt:

- ✓ alinierea procedurilor interne ID/IFR, conform standardelor de evaluare ARACIS;
- ✓ monitorizarea aplicării procedurilor interne ID/IFR la nivelul programelor de studii specifice;
- ✓ proiectarea și adaptarea instrumentelor de aplicare a procedurilor interne, în scopul eficientizării proceselor de evaluare, respectiv a maximizării efectelor generate pentru diferitele categorii de păți interesate (titulari de disciplină, studenți etc.).

Planul de acțiune, pentru atingerea obiectivelor menționate anterior, cuprinde următoarele activități:

- ✓ monitorizarea, de către Directorului DIDIFR a modificărilor apărute în metodologiile de evaluare specifice furnizate de către ARACIS;
- ✓ implicarea responsabililor de Compartimente IDIFR, alături de Directorul DIDIFR, în fundamentarea, proiectarea, elaborarea sau modificarea, după caz, și implementarea procedurilor interne menite a asigura calitatea în cadrul programelor de studii specifice;
- ✓ aplicarea procedurilor interne la nivelul tuturor programelor de studii ID/IFR, cu specificarea responsabilităților pe diferitele nivele organizatorice (coordonatori de disciplină, tutori/cadre didactice implicate în programe de studii IFR, responsabili programe de studii, responsabili Compartimente IDIFR, Director DIDIFR).

Rezultate obținute până în acest moment: existența, la nivel instituțional, a unor proceduri interne de evaluare a calității programelor de studii ID/IFR, conform standardelor ARACIS, respectiv a dovezilor de aplicare a acestor proceduri.

Responsabili cu operaționalizarea strategiei de perfecționare în tehnologiile ID-IFR

Având în vedere palierele de interes menționate anterior, responsabilitatea operaționalizării strategiei de perfecționare în tehnologiile ID/IFR revine atât în sarcina forurilor de conducere de pe diferitele nivele ale structurii organizatorice (Director DIDIFR, responsabili Compartimente IDIFR, responsabili programe de studii) și a celor administrative (referenți programe de studii, secretariate, administratori de sistem etc.), cât și, într-o manieră indirectă, în sarcina diferitelor categorii de părți interesate (coordonatori de disciplină/tutori/cadre didactice implicate în programe de studii IFR).